

Historia Magistra Vitae Est
Wymagania na Egzamin z przedmiotu Historia
Klasa V

Podczas egzaminu będzie trzeba wskazać na mapie umiejscowienie Starożytnej Grecji (Ateny, Sparta), Starożytnego Rzymu (Rzym, Kartagina) oraz Ziemi Świętej (Jerozolima).

Rozdziały na podstawie treści z podręcznika. Obowiązują tylko treści z konkretnych podrozdziałów. Wiedza z chmurek, ciekawostek i rysunków nie obowiązuje.

1. Pierwsze Cywilizacje:

- a) Rozdział „W starożytnym Izraelu”
- Burzliwe dzieje Izraelitów
 - Okres Świątyni i niewola babilońska
 - Wyznawcy Jahwe

2. Starożytna Grecja:

- a) Rozdział „Sparta i wojny z Persją”
- Sparta i jej mieszkańcy
 - Życie Spartanina
 - Imperium Perskie u bram Grecji
 - Zwycięstwo Greków nad Persami
- b) Rozdział „Imperium Aleksandra Wielkiego”
- Wielkie Plany Króla Filipa
 - Zdobycze Aleksandra na Wschodzie
 - Powstanie i upadek imperium Aleksandra Wielkiego
 - Skutki Podboju Aleksandra Macedońskiego

3. Starożytny Rzym:

- a) Rozdział „Ustrój Starożytnego Rzymu”
- Początki Rzymu
 - Republika Rzymska
 - Konflikt między patrycjuszami i plebejuszami
 - Koniec republiki i początek cesarstwa
- b) Rozdział „Imperium Rzymskie”
- Droga do potęgi
 - Okres świetności Imperium Rzymskiego
 - Podział Cesarstwa Rzymskiego
 - Upadek Cesarstwa zachodniorzymskiego
 - Rozdział „Początki Chrześcijaństwa”

4. Początki Średniowiecza

- a) Rozdział „Wyprawy Krzyżowe”
- Ziemia Święta w średniowieczu
 - Papieskie wezwanie
 - Dwa stulecia krucjat
 - Zakony rycerskie
 - Skutki wypraw krzyżowych

5. Polska Pierwszych Piastów

a) Rozdział „Mieszko I i początki Polski”

- Od Państwa Polan do Polski
- Przyjęcie chrztu
- Polska w gronie państw chrześcijańskich
- Skutki chrztu
- W obronie granic

b) Rozdział „Polska Bolesława Chrobrego”

- Misja biskupa Wojciecha
- Zjazd gnieźnieński
- Panowanie Bolesława Chrobrego
- Pierwszy Król Polski

c) Rozdział „Kryzys i odbudowa Państwa Polskiego”

- Kryzys państwa pierwszych Piastów
- Okres zamętu i upadku
- Odbudowa Państwa Polskiego
- Panowanie Bolesława Śmiałego (Pomimo skąpego opisu w podręczniku proszę o bardziej szczegółowy opis konfliktu króla ze św. Stanisławem. Może być na podstawie „Żywotów Świętych”)

d) Rozdział „Rządy Bolesława Krzywoustego”

- W Polsce Władysława Hermana
- Bratobójcza wojna
- Panowanie Bolesława Krzywoustego
- Testament Bolesława Krzywoustego

6. Polska w XIII – XV wieku

a) Rozdział „Zjednoczenie Polski”

- Pierwsze próby zjednoczenia Polski
- Rola Kościoła w średniowiecznej Polsce
- Walka Władysława Łokietka o władzę
- Władysław Łokietek królem Polski
- Konflikt z Krzyżakami

b) Rozdział „Czasy Kazimierza Wielkiego”

- Polska otoczona przez wrogów
- Dyplomacja zamiast wojen
- Wielki reformator i budowniczy
- Uniwersytet w Krakowie
- Zjazd monarchów w Krakowie

c) Rozdział „Unia Polsko-Litewska”

- Andegawenowie na Polskim tronie
- Unia polsko-litewska w Krewie
- Wielka wojna z zakonem krzyżackim
- Bitwa pod Grunwaldem
- Samodzielne rządy Władysława Jagiełły

d) Rozdział „Czasy Świetności dynastii Jagiellonów”

- Unia polsko-węgierska

- Śmierć króla w bitwie pod Warną
- Panowanie Kazimierza Jagiellończyka
- Wybuch wojny trzydziestoletniej

W celu uzupełnienia i rozszerzenia wiedzy poza egzaminacyjnej zachęcam do przeczytania również:

Społeczeństwo Średniowiecza

-Rozdział „Kościół w Średniowieczu”

-Rozdział „Sztuka Średniowiecza”

Lektura (nieobowiązkowa, ale zalecana wszystkim bez względu na wiek):

Cyprian Kamil Norwid – Tęskno mi Panie (wiersz)

Ryszard Mozgol – Białe Karty Kościoła

Vittorio Messori – Czarne Karty Kościoła

John Bagot Glubb – Cykl Życia Imperium